

5 PAGRINDINĖS TAISYKLĖS, KAD MAISTAS BŪTŲ SAUGUS

LAIKYKITĖS ŠVAROS!

Plaukite rankas prieš maisto ruošimą, kiekvieną kartą po sąlyčio su žalia mėsa, kiaušiniiais ir kt. gyvūniniu maistu; plaukite rankas pasinaudoję tualetu ir prieš valgį; pagaminę maistą, išplaukite ir išdžiovinkite visus virtuvės paviršius, įrankius, indus, naudotus maisto ruošimui.

Kodėl?

Dauguma žmogui pavojingų mikroorganizmų gyvena gyvūnų žarnyne, jų randama dirvoje, vandenyje. Su užterštomis rankomis, per virtuvės inventorių, šluostes patogeniniai mikroorganizmai gali patekti į maistą.

ATSKIRKITE ŽALIAVĄ NUO VARTOJIMUI PARUOŠTO MAISTO

Laikykite atskirai žalią mėsą, paukštieną, žuvį nuo kito, vartojimui paruošto, maisto; Žalios mėsos, paukštienos, žuvies dorojimui naudokite atskiras lenteles ir peilius. Arba po sąlyčio su gyvūniniu maistu juos gerai nuplaukite vandeniu su indų plovikliu ir išdžiovinkite; Šaldytuve laikykite maistą taip, kad jis nesiliestu su termiškai neapdorotu.

Kodėl?

Termiškai neapdorotame gyvūniniame maiste (mėsoje, paukštienoje, žuvyje ir jų skysčiuose) gali būti pavojingų mikroorganizmų, kuriais kitas maistas gali būti užterštas jį tvarkant.

GERAI TERMIŠKAI APDOROKITE!

Gerai išvirkite ar iškepkite gyvūninį maistą: mėsą, vištieną, kiaušinius, žuvį ir kt.; Iš šių produktų gaminami patiekalai turi būti pakaitinami iki ne žemesnės nei 70 laipsnių temperatūros; Iš gerai paruoštos mėsos ar paukštienos išsiskiriantis skystis yra skaidrus, bet ne rausvas; Iš anksto paruoštą ar ilgiau šaldytuve laikytą maistą prieš vartojimą būtina gerai papildomai pakaitinti.

Kodėl?

Aukštesnėje nei 70C temperatūroje žuva beveik visi ligas sukeliantys mikroorganizmai.

TINKAMAI LAIKYKITE MAISTĄ!

Nepalikite paruošto maisto kambario temperatūroje ilgiau nei 2 valandas; Nedelsdami atvėsinkite nesuvalgotą ar greitai gendantį maistą; Karštus patiekalus iki patiekimo laikykite ne žemesnės kaip 60C temperatūroje; Nelaikykite maisto ilgiau, nei rekomenduoja gamintojas; Neatitirpinkite užšaldyto maisto kambario temperatūroje, tai darykite šaldytuve.

Kodėl?

Kambario temperatūroje pavojingi mikroorganizmai labai greitai dauginasi. Didelis jų kiekis labai pavojingas sveikatai. Žemesnėje nei 5C ir aukštesnėje nei 60C temperatūroje ligų sukėlėjų dauginimasis sumažėja arba nutrūksta.

RINKITĖS ŠVIEŽIĄ IR NESUGEDUSĮ MAISTĄ

Maistui gaminti vartokite švarų geriamąjį vandenį; Nevartokite nepasterizuoto ar nevirinto pieno ir jo produktų; Kruopščiai plaukite daržoves ir vaisius, ypač vartojamus be terminio apdoravimo; Nevartokite maisto su pasibaigusiu galiojimo terminu.

Kodėl?

Nešvariame vandenyje, nepasterizuotame ar nevirintame piene ir jo produktuose gali būti sveikatai pavojingų mikroorganizmų. Termiškai apdorotas ar tinkamai nuplautas maistas yra saugesnis.

Parengta pagal PSO rekomendacijas